

AANWIJZINGEN BIJ DE BLOEDAFNAME.

Voor routineonderzoek is het aan te bevelen om bloed van een nuchtere patiënt af te nemen. In de praktijk kan voor oriënterend onderzoek doorgaans volstaan worden met een periode van minimaal 4 uren na een lichte maaltijd. Het gebruik van snacks en dranken, anders dan water, is niet toegestaan kort voor de bloedafname. De bloedafname dient niet meteen na een flinke lichamelijke inspanning plaats te vinden. Ook stress moet vóór en tijdens het bloed afnemen worden vermeden.

Sommige medicijnen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van bepalingen: zo geven corticosteroïden een verhoging van de alkalische fosfatase en beïnvloeden de cortisolbepaling.

Noteer vóór u begint met de bloedafname eerst de gegevens van de patiënt op de aanvraagkaart en plak de barcodesticker op de aangegeven plaats op de kaart. Na elke bloedafname de barcodesticker direct op de buizen plakken, om verwisseling van de monsters te voorkomen!

Enkele praktische wenken bij de bloedafname.

De techniek van een venapunctie en de bijbehorende desinfectie worden verondersteld bekend te zijn. Gebruik een stuwband zo kort mogelijk en maak hem meteen los, als het bloed in de buis stroomt. Meteen na het ontkoppelen van de buis, dient deze rustig gemengd te worden door hem 5 maal om en om te keren. Bij afname van meerdere buizen kunnen deze achtereenvolgens aan de naald gekoppeld worden.

Bij het afnemen van bloed moet bovenmatige stuwing, schuimvorming en haemolyse worden voorkomen. Deze geven vaak aanleiding tot foutieve (verhoogde) waarden van enkele klinisch-chemische parameters.

De buizen met een antistollingsvloeistof (b.v. EDTA of NaFl) dient men bij voorkeur zo ver mogelijk te vullen, aangezien de hoeveelheid antistollingsvloeistof hierop is afgestemd. Buisjes met een anti-coagulantium moeten direct na de bloedafname meerdere malen voorzichtig worden geschud om stolsels te voorkomen.

Voor haematologisch onderzoek (b.v. het bloedbeeld of leucocytdifferentiatie) wordt bloed in een EDTA-buisje afgenomen en zonder centrifugeren verstuurd. Het EDTA-bloed liefst bij kamer-temperatuur bewaren tot het moment van verzending.

Voor klinisch-chemisch onderzoek is het aan te bevelen om geen stolbloed maar serum in te sturen. Het stolbloed laat men na de bloedafname ca. 30 min bij kamer-temperatuur stollen. Vervolgens wordt het bloed gecentrifugeerd en het bovenstaande serum overgepipetteerd in een bijgeleverd buisje met witte dop. Op deze manier wordt haemolyse van het bloed gedurende het transport naar het lab voorkomen (haemolyse heeft een verhoging van de

concentratie van o.a. Kalium, LDH en creatinine en een afname van de glucosespiegel in het serum tot gevolg).

Voor de exacte bepaling van glucose dient men bij de bloedafname gebruik te maken van natriumfluoride buisjes.

Van belang is ook de juiste manier van bewaren van de monsters tot aan de verzending naar het laboratorium. Serum of plasma moet steeds bij 4°C in de koelkast bewaard worden of, voor langere tijd, bij -20°C ingevroren worden. Bloed (erythrocyten) niet invriezen, maar het liefst bij kamertemperatuur bewaren!

Plasma voor de bepaling van ammoniak en stollingsfactoren moet bij -20°C ingevroren en ook in bevroren toestand verstuurd worden. Hiertoe kan men bij ons laboratorium van tevoren een koelbox aanvragen.